

ĐẠI HỌC HUẾ
TRƯỜNG ĐẠI HỌC LUẬT

VÕ THỊ THANH NHÀN

**PHÁP LUẬT VỀ GIẢI QUYẾT VIỆC LÀM
CHO NGƯỜI HƯỞNG BẢO HIỂM THẤT NGHIỆP,
QUA THỰC TIỄN TẠI TỈNH QUẢNG BÌNH**

Ngành: Luật Kinh tế

Mã số: 8.38.01.07

TÓM TẮT LUẬN VĂN THẠC SĨ LUẬT KINH TẾ

THỪA THIÊN HUẾ, năm 2023

Công trình được hoàn thành tại:
Trường Đại học Luật, Đại học Huế

Người hướng dẫn khoa học: **TS. Trần Tiến Hải**

Phản biện 1:

Phản biện 2:

Luận văn sẽ được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận văn
thạc sĩ họp tại: Trường Đại học Luật

Vào lúc.....giờ.....ngày.....tháng năm.....

Trường Đại học Luật, Đại học Huế

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu	1
2. Tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài	2
3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu	3
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	3
5. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu	4
6. Những đóng góp mới của luận văn	4
7. Kết cấu của luận văn	5
Chương 1. MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN PHÁP LUẬT VỀ GIẢI QUYẾT VIỆC LÀM CHO NGƯỜI HƯỞNG BẢO HIỂM THẤT NGHIỆP	6
1.1. Khái quát về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp ...	6
1.1.1. Khái niệm về việc làm và giải quyết việc làm	6
1.1.2. Khái niệm giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp	6
1.2. Khái quát pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp.....	7
1.2.1. Khái niệm, đặc điểm pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp	7
1.2.2. Nội dung pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp	8
1.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp.....	8
1.3.1. Yếu tố về thể chế	8
1.3.2. Các yếu tố kinh tế - xã hội	9
1.3.3. Yếu tố về năng lực giải quyết việc làm của chính quyền địa phương	9
1.3.4. Yếu tố về nguồn nhân lực	9
Kết luận Chương 1	10

Chương 2. THỰC TRẠNG PHÁP LUẬT VỀ GIẢI QUYẾT VIỆC LÀM CHO NGƯỜI HƯỞNG BẢO HIỂM THẤT NGHIỆP VÀ THỰC TIỄN THỰC HIỆN TẠI TỈNH QUẢNG BÌNH 11

2.1. Thực trạng pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp..... 11

2.1.1. Các quy định pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp 11

2.1.2. Một số bất cập trong các quy định pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp..... 11

2.2. Thực tiễn thi hành pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp tại tỉnh Quảng Bình..... 12

2.2.1. Một số đặc điểm về điều kiện kinh tế - xã hội của tỉnh Quảng Bình và tác động của chúng đối với giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp 12

2.2.2. Số lượng và năng lực đào tạo của các cơ sở dạy nghề..... 12

2.2.3. Tình hình thực hiện pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp tại tỉnh Quảng Bình 13

2.2.4. Những hạn chế, bất cập 13

2.3. Nguyên nhân của những hạn chế, bất cập giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp tại tỉnh Quảng Bình 13

Tiểu kết Chương 2 15

Chương 3. ĐỊNH HƯỚNG, GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT VÀ NÂNG CAO HIỆU QUẢ THI HÀNH PHÁP LUẬT VỀ GIẢI QUYẾT VIỆC LÀM CHO NGƯỜI HƯỞNG BẢO HIỂM THẤT NGHIỆP 16

3.1. Định hướng hoàn thiện các quy định của pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp 16

3.2. Giải pháp hoàn thiện pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp..... 16

3.3. Giải pháp nâng cao hiệu quả thi hành pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp tại tỉnh Quảng Bình trong thời gian tới	16
3.3.1. Giải pháp chung	16
3.3.2. Giải pháp tại tỉnh Quảng Bình	17
Tiêu kết Chương 3.....	18
KẾT LUẬN	19
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	20

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu

Việc làm cho người lao động nói chung, cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp nói riêng là một trong những vấn đề đã và đang được quan tâm hàng đầu trong các chính sách phát triển kinh tế - xã hội của mỗi quốc gia nhằm hướng tới sự phát triển bền vững. Giải quyết tốt vấn đề việc làm cho hưởng bảo hiểm thất nghiệp vừa tạo điều kiện cho họ có công ăn việc làm, có thu nhập, nuôi sống bản thân, gia đình, vừa là yếu tố đảm bảo trật tự an ninh xã hội.

Trong nền kinh tế thị trường, tạo việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp là vấn đề quan trọng, mang tính nhân văn và đây là vấn đề không chỉ nước ta quan tâm mà nó mang tính chất toàn cầu.

Thời gian qua, Đảng và Nhà nước đã có những biện pháp để hỗ trợ người lao động thất nghiệp tìm được việc làm mới và nhanh chóng quay lại thị trường lao động. Điển hình là chính sách Bảo hiểm thất nghiệp được đưa vào triển khai thực hiện từ năm 2009. Người lao động thất nghiệp có đóng bảo hiểm thất nghiệp được hưởng trợ cấp thất nghiệp qua các năm tăng lên rất nhanh. Tỉnh Quảng Bình thuộc miền Trung Việt Nam, với diện tích nhỏ hẹp và có số lượng dân cư khá đông, phân bố không đều, số lượng các đơn vị sử dụng lao động của địa phương còn hạn chế. Công tác giải quyết việc làm dựa trên việc khai thác lợi thế và tiềm năng của địa bàn đang được đặc biệt quan tâm. Địa phương đã có nhiều cơ chế, chính sách để phát huy tối đa các nguồn lực, thu hút vốn đầu tư trong và ngoài nước vào các ngành nghề và các lĩnh vực khác nhau, đặc biệt là lĩnh vực Du lịch - lợi thế và tiềm năng của tỉnh. Tuy nhiên thị trường lao động tại tỉnh nhìn chung vẫn đang mất cân đối, cung lao động lớn hơn cầu lao động dẫn đến việc giải quyết việc làm là một vấn đề hết sức khó khăn. Công tác tạo việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp được coi là đòi hỏi tất yếu trong quá trình phát triển kinh tế xã hội trên toàn tỉnh. Vấn đề này trong những năm qua còn xem nhẹ chưa chú trọng đầu tư tổ chức thực hiện.

Với những lý do trên, tác giả đã lựa chọn đề tài "Pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp, qua thực tiễn tại tỉnh Quảng Bình" làm luận văn thạc sĩ Luật học tại Trường Đại học Luật, Đại học Huế.

2. Tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài

Đã có nhiều công trình nghiên cứu, bài viết có liên quan đến giải quyết việc làm cho người lao động nói chung, cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp, tiêu biểu như:

- Luận án Tiến sĩ Kinh tế “Tăng cường khả năng tự tạo việc làm cho thanh niên Việt Nam” năm 2012 của tác giả Ngô Quỳnh An.

- Luận văn Thạc sĩ: “Giải quyết việc làm theo pháp luật lao động Việt Nam và thực tiễn thực hiện tại thành phố Đà Nẵng” năm 2015 của tác giả Phùng Thị Hoài Thương thực hiện tại Đại học Quốc gia Hà Nội

- Luận văn thạc sĩ “Giải quyết việc làm cho người lao động sau khi nhà nước thu hồi đất tại Nghệ An” năm 2017 của tác giả Lại Thị Thúy Liên thực hiện tại Trường Đại học Luật, Đại học Huế

- Sách “Lao động việc làm trong thời kỳ hội nhập”, Nxb Lao động Xã hội, Hà Nội, năm 2019.

- Bài viết “Cho thuê lại lao động và những yêu cầu đặt ra đối với việc điều chỉnh pháp luật lao động Việt Nam” của tác giả Lê Thị Hoài Thu, đăng trên Tạp chí Khoa học Đại học Quốc gia Hà Nội, Luật học 28 năm 2018

Nhìn chung, Nhìn chung, các công trình khoa học trên đã mang đến cho tác giả một cái nhìn khá toàn diện về việc làm cho người lao động ở Việt Nam hiện nay và những góc độ tiếp cận khác nhau thuộc lĩnh vực việc làm cho người lao động.

Tuy nhiên, cho đến nay chưa có một công trình nào đi sâu nghiên cứu, phân tích một cách có hệ thống, đầy đủ, chuyên sâu và toàn diện trên phương diện lý luận, thực tiễn đặt trong mối quan hệ so sánh, đối chiếu với thực tiễn thi hành trên địa bàn tỉnh Quảng Bình

3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

3.1. Mục đích nghiên cứu

Thông qua việc tìm hiểu, phân tích để làm sáng tỏ một số vấn đề lý luận cũng như đánh giá thực trạng và thực tiễn thực hiện pháp luật giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp tại tỉnh Quảng Bình, từ đó tìm ra các khó khăn, vướng mắc, bất cập và đề xuất một số giải pháp hoàn thiện pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp và nâng cao hiệu quả thi hành pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp tại tỉnh Quảng Bình trong thời gian tới.

3.2. Nhiệm vụ

Thứ nhất, làm sáng rõ được những vấn đề lý luận cũng như nội dung các quy định của pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

Thứ hai, phân tích thực trạng và những khó khăn, vướng mắc trong thực hiện pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp tại tỉnh Quảng Bình

Thứ ba, đề xuất một số giải pháp hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả thi hành pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp tại tỉnh Quảng Bình trong thời gian tới.

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

4.1. Đối tượng nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu của luận văn là những vấn đề lý luận và thực tiễn thực hiện pháp luật về việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp, qua thực tiễn tại tỉnh Quảng Bình để đề xuất một số giải pháp hoàn thiện pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp tại tỉnh Quảng Bình trong thời gian tới.

4.2. Phạm vi nghiên cứu

Phạm vi không gian: Nghiên cứu thực tiễn thực hiện pháp luật về việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp trên địa bàn tỉnh Quảng Bình.

Phạm vi thời gian: Từ năm 2019 đến năm 2022.

5. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu

5.1. Phương pháp luận nghiên cứu

Luận văn thực hiện trên phương pháp luận chủ nghĩa duy vật biện chứng, duy vật lịch sử kết hợp với các phương pháp nghiên cứu truyền thống để làm rõ hơn những nội dung cơ bản, chủ yếu của pháp luật và thực hiện pháp luật về việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp.

5.2. Phương pháp nghiên cứu

Phương pháp phân tích, bình luận, diễn giải, so sánh và phương pháp lịch sử được sử dụng để làm rõ các vấn đề lý luận về pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp;

Phương pháp so sánh, phân tích, tổng hợp, thống kê, đánh giá được sử dụng đánh giá thực trạng thực hiện pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp.

Phương pháp phân tích, tổng hợp được sử dụng khi xem xét, đề xuất các giải pháp hoàn thiện pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp và nâng cao hiệu quả thi hành pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp tại tỉnh Quảng Bình trong thời gian tới.

6. Những đóng góp mới của luận văn

- *Về mặt lý luận*, Đề tài góp phần làm phong phú thêm lý luận pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp; là công trình nghiên cứu có hệ thống và toàn diện thực hiện pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp, đề xuất các quan điểm, giải pháp bảo đảm thực hiện pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp trên địa bàn tỉnh Quảng Bình hiện nay.

- *Về mặt thực tiễn*, kết quả nghiên cứu của đề tài sẽ là tài liệu tham khảo có giá trị, tin cậy đối với các nhà hoạch định chính sách, các cơ quan nhà nước có thẩm quyền trong việc xây dựng và quản lý lao động nói chung và thực hiện pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp trên địa bàn tỉnh Quảng Bình nói riêng.

7. Kết cấu của luận văn

Ngoài phần mở đầu, kết luận và danh mục tài liệu tham khảo, nội dung của luận văn gồm 3 chương:

Chương 1: Một số vấn đề lý luận pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

Chương 2: Thực trạng pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp và thực tiễn thực hiện tại tỉnh Quảng Bình

Chương 3: Định hướng, giải pháp hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả thi hành pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp.

Chương 1

MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN PHÁP LUẬT VỀ GIẢI QUYẾT VIỆC LÀM CHO NGƯỜI HƯỞNG BẢO HIỂM THẤT NGHIỆP

1.1. Khái quát về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

1.1.1. Khái niệm về việc làm và giải quyết việc làm

1.1.1.1. Khái niệm về việc làm

Việc làm cho người lao động là quá trình tạo ra điều kiện và môi trường đảm bảo cho mọi người trong độ tuổi lao động, có khả năng lao động, đang có nhu cầu tìm việc làm đều có cơ hội làm việc với chất lượng việc làm và thu nhập ngày càng cao.

1.1.1.2. Khái niệm giải quyết việc làm

Giải quyết việc làm là tạo ra việc làm, nâng cao chất lượng việc làm để thu hút người lao động vào guồng máy sản xuất của nền kinh tế. Tạo việc làm chính là một vấn đề cấp thiết để giúp người lao động có được một công việc cụ thể, mang lại thu nhập và không bị pháp luật cấm.

1.1.2. Khái niệm giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

1.1.2.1. Khái niệm

Người hưởng bảo hiểm thất nghiệp là người đã đóng bảo hiểm thất nghiệp được hưởng trợ cấp thất nghiệp khi có đủ các điều kiện hưởng và đã nộp hồ sơ hưởng trợ cấp thất nghiệp tại trung tâm dịch vụ việc làm.

Giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp chính là tổng thể các biện pháp, chính sách hướng vào đối tượng là người hưởng bảo hiểm thất nghiệp theo quy định, hiện đang bị mất việc làm với mục đích tạo điều kiện cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp có việc làm mới nhanh chóng quay trở lại thị trường lao động, nâng cao thu nhập và đời sống vật chất của bản thân và gia đình họ.

1.1.2.2. Đặc điểm người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

Thứ nhất, người đang hưởng bảo hiểm thất nghiệp là người lao động trong độ tuổi lao động

Thứ hai, người đang hưởng bảo hiểm thất nghiệp là người lao động thiếu việc làm do doanh nghiệp thay đổi cơ cấu, công nghệ, doanh nghiệp phá sản, thu hẹp sản xuất kinh doanh...

- Thứ ba, người đang hưởng bảo hiểm thất nghiệp là lực lượng đã qua đào tạo với trình độ từ sơ cấp nghề đến lao động có trình độ Đại học trở lên.

Thứ tư, người đang hưởng bảo hiểm thất nghiệp họ có nhu cầu tìm kiếm việc làm

Thứ năm, người lao động hưởng bảo hiểm thất nghiệp có đặc điểm về giới tính, độ tuổi và ngành nghề tham gia làm việc trước khi thất nghiệp khác nhau.

1.1.2.3. Ý nghĩa của việc giải quyết việc làm cho người lao động hưởng bảo hiểm thất nghiệp

1.2. Khái quát pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

1.2.1. Khái niệm, đặc điểm pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

1.2.1.1. Khái niệm pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

Pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp, bao gồm hệ thống các quy phạm pháp luật điều chỉnh mối quan hệ giữa các cơ quan quản lý Nhà nước có thẩm quyền với các tổ chức, cá nhân và giữa các chủ thể tiến hành các hoạt động liên quan đến giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp, qua đó góp phần giúp xóa đói giảm nghèo, ổn định chính trị, xã hội, tạo cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp có cơ hội độc lập về kinh tế và phát triển các mối quan hệ xã hội.

1.2.1.2. Đặc điểm pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

- Pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp là một bộ phận pháp luật về giải quyết việc làm cho người lao động.

- Pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp sử dụng kết hợp phương pháp điều chỉnh mệnh lệnh, quyền uy và phương pháp bình đẳng.

- Pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp luôn được cập nhật đáp ứng nhu cầu xã hội.

1.2.2. Nội dung pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

Thứ nhất, nhóm quy định pháp luật về phát triển sản xuất để giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

Thứ hai, nhóm quy định pháp luật về giới thiệu việc làm cho người lao động hưởng trợ cấp thất nghiệp

Thứ ba, nhóm quy định pháp luật về đào tạo nghề gắn với giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

Thứ tư, nhóm quy định pháp luật về đào tạo nghề gắn với giải quyết việc làm thông qua xuất khẩu lao động

Thứ năm, nhóm quy định pháp luật về hỗ trợ tín dụng giải quyết việc làm

1.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

1.3.1. Yếu tố về thể chế

Các quy định về thể chế nhà nước có khả năng điều chỉnh quan hệ xã hội theo chiều phù hợp với nhu cầu phát triển của xã hội, góp phần thúc đẩy sự phát triển của xã hội. Như vậy, yếu tố thể chế có vai trò rất quan trọng có tác động lớn đến việc giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

1.3.2. Các yếu tố kinh tế - xã hội

Yếu tố kinh tế - xã hội hiểu theo nghĩa rộng bao gồm tổng thể các điều kiện, hoàn cảnh về kinh tế - xã hội, hệ thống chính sách kinh tế, chính sách xã hội và việc triển khai thực hiện, áp dụng trong thực tế xã hội.

1.3.3. Yếu tố về năng lực giải quyết việc làm của chính quyền địa phương

Năng lực giải quyết việc làm của chính quyền địa phương là một trong những điều kiện quan trọng nhằm giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp.

1.3.4. Yếu tố về nguồn nhân lực

Trình độ học vấn, tay nghề và nhận thức của người lao động nói chung, người hưởng bảo hiểm thất nghiệp nói riêng cũng là một trong những nhân tố ảnh hưởng đến giải quyết việc làm.

Kết luận Chương 1

Trong Chương 1 Luận văn đã trình bày một số vấn đề về việc làm và giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp; khái niệm, đặc điểm pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp. Tác giả cũng đã nghiên cứu về nội dung pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp và đã nêu lên các yếu tố ảnh hưởng đến pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp. Đây chính là cơ sở để tác giả phân tích sâu hơn phần thực trạng giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp ở chương 2.

Chương 2

THỰC TRẠNG PHÁP LUẬT VỀ GIẢI QUYẾT VIỆC LÀM CHO NGƯỜI HƯỞNG BẢO HIỂM THẤT NGHIỆP VÀ THỰC TIỄN THỰC HIỆN TẠI TỈNH QUẢNG BÌNH

2.1. Thực trạng pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

2.1.1. Các quy định pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

Thứ nhất, các quy định pháp luật về quy định quyền được tạo điều kiện thuận lợi để tìm kiếm việc làm mới cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

Thứ hai, các quy định về công tác tổ chức giới thiệu việc làm để giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp.

Thứ ba, các quy định đối với chế độ hỗ trợ học nghề cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

Thứ tư, các quy định đối với việc tổ chức thực hiện hỗ trợ học nghề cho người lao động đang hưởng bảo hiểm thất nghiệp.

Thứ năm, các quy định đối với chế độ hỗ trợ đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao trình độ kỹ năng nghề để duy trì việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp.

2.1.2. Một số bất cập trong các quy định pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

- Về hỗ trợ trợ cấp học nghề
- Về Mức hưởng trợ cấp thất nghiệp
- Về nội dung về quản lý lao động
- Về chính sách tín dụng ưu đãi tạo việc làm
- Về người lao động bắt buộc tham gia bảo hiểm thất nghiệp

2.2. Thực tiễn thi hành pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp tại tỉnh Quảng Bình

2.2.1. Một số đặc điểm về điều kiện kinh tế - xã hội của tỉnh Quảng Bình và tác động của chúng đối với giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

Quảng Bình là tỉnh thuộc phía Bắc Trung Bộ nước ta, có tổng diện tích đất tự nhiên là 8.065 km², với 85% tổng diện tích tự nhiên là đồi núi, dân số là 936.607 người; có 08 huyện, thành phố, thị xã trong đó có 01 huyện nghèo (huyện Minh Hóa), có 151 xã, phường, thị trấn, trong đó có 54 xã nghèo. Dân tộc ít người thuộc hai nhóm chính là Chứt và Bru-Vân Kiều gồm những tộc người chính là: Khùa, Mã Liềng, Rục, Sách, Vân Kiều, Mày, Arem. Dân cư phân bố không đều, 84,80% sống ở vùng nông thôn và 15,20% sống ở thành thị; nền kinh tế với cơ cấu chủ yếu là nông, lâm nghiệp, thủy sản - công nghiệp - xây dựng và dịch vụ.

2.2.2. Số lượng và năng lực đào tạo của các cơ sở dạy nghề

Đến năm 2022, toàn tỉnh có 23 cơ sở dạy nghề, trong đó: có 03 trường Cao đẳng nghề được thành lập; 03 trường trung cấp nghề, 09 trung tâm giáo dục nghề nghiệp, 02 cơ sở hoạt động giáo dục nghề nghiệp và 06 đơn vị tham gia đào tạo nghề dưới 03 tháng. Năng lực đào tạo năm 2022 của 23 cơ sở dạy nghề là 16.587 người; trong đó, 03 trường cao đẳng nghề là 1.918 người, 3 trường trung cấp nghề là 9.824 người, 9 trung tâm dạy nghề là 3.720 người và 8 cơ sở dạy nghề khác với năng lực đào tạo là 1.125 người; các trường cao đẳng và trung cấp nghề hàng năm đã tuyển mới học viên đào tạo nghề cả 4 gồm hệ cao đẳng, trung cấp, sơ cấp và dạy nghề dưới 3 tháng. Tính chung cho cả thời kỳ 2019-2022, tổng năng lực đào tạo của các cơ sở dạy nghề là 63.350 người; giai đoạn 2019-2022 đã tuyển mới cho 52.966 người, đạt 83,6% năng lực đào tạo của các cơ sở đào tạo nghề trong tỉnh

2.2.3. Tình hình thực hiện pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp tại tỉnh Quảng Bình

2.2.3.1. Thực tiễn thực hiện pháp luật về hoạt động giới thiệu việc làm cho lao động

2.2.3.2. Thực tiễn thực hiện pháp luật về xuất khẩu lao động để giải quyết việc làm cho lao động

2.2.3.3. Thực tiễn về giới thiệu việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

2.2.3.4. Thực tiễn thực hiện pháp luật đào tạo nghề gắn với giải quyết việc làm cho người lao động hưởng bảo hiểm thất nghiệp

2.2.4. Những hạn chế, bất cập

- Hiệu quả sau đào tạo nghề cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp ở một số địa phương còn hạn chế

- Hoạt động giới thiệu việc làm chưa đạt hiệu quả cao, số người lao động được tuyển dụng và nhận việc còn thấp, tình trạng “nhảy” việc vẫn diễn ra thường xuyên.

- Vấn đề người hưởng bảo hiểm thất nghiệp đi xuất khẩu chưa được quan tâm đúng mức, công tác chuẩn bị chưa chu đáo.

- Nhận thức của người lao động đang còn nhiều hạn chế.

- Một số cán bộ thực hiện công tác tư vấn về việc làm còn yếu về kỹ năng tư vấn.

- Hệ thống thông tin thị trường lao động hiện nay chưa đồng bộ, các vị trí việc làm của tỉnh còn nghèo nàn, thu nhập không cao.

2.3. Nguyên nhân của những hạn chế, bất cập giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp tại tỉnh Quảng Bình

Thứ nhất, sự phát triển kinh tế Quảng Bình bị ảnh hưởng bởi tình hình kinh tế thế giới và tình hình kinh tế cả nước, đặc biệt trong những năm gần đây ảnh hưởng của đại dịch Covid 19, hạn hán và lũ lụt..., làm giảm tổng sản phẩm trên địa bàn toàn tỉnh, sản xuất ngưng trệ, hàng hóa tồn đọng, tỷ lệ doanh nghiệp ngừng hoạt động tăng điều này đã ảnh hưởng mạnh đến giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp.

Thứ hai, nhận thức chưa đúng hoặc chưa đầy đủ của các ngành, các cấp, các địa phương, các doanh nghiệp và công đồng dân cư đối với việc giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp.

Thứ ba, các nội dung giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp chưa thực sự hiệu quả.

Thứ tư, các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh quy mô còn nhỏ lẻ, phân bố không đều, số lượng vị trí việc làm còn hạn chế, do đó ảnh hưởng khá lớn đến việc quyết định tìm việc làm của người hưởng bảo hiểm thất nghiệp.

Thứ năm, công tác tuyên truyền cho hưởng bảo hiểm thất nghiệp theo học các lớp đào tạo nghề, khả năng nắm bắt nhu cầu của thị trường còn yếu, vẫn còn những cán bộ giáo viên chưa thật sự tâm huyết với nghề đã ảnh hưởng đến chất lượng đào tạo.

Thứ sáu, công tác hướng dẫn, kiểm tra, giám sát các hoạt động giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp còn chưa hiệu quả, việc xử lý vi phạm trong hoạt động khai thác còn chưa kịp thời và đúng mức.

Tiểu kết Chương 2

Ở chương 2, tác giả đã nêu lên thực trạng thực hiện pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp trên địa bàn tỉnh Quảng Bình với các nội dung như: Thực trạng pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp; Thực tiễn thi hành pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp tại tỉnh Quảng Bình. Từ việc tổng hợp khái quát về một số đặc điểm về điều kiện kinh tế - xã hội của tỉnh Quảng Bình và tác động của chúng đối với giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp, tác giả đã đánh giá thực trạng thực hiện pháp luật về về việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp tỉnh Quảng Bình với những kết quả đạt được và những hạn chế cần phải khắc phục và nguyên nhân của những hạn chế. Từ nghiên cứu đó làm cơ sở cho việc đề xuất những giải pháp ở chương 3.

Chương 3

ĐỊNH HƯỚNG, GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT VÀ NÂNG CAO HIỆU QUẢ THI HÀNH PHÁP LUẬT VỀ GIẢI QUYẾT VIỆC LÀM CHO NGƯỜI HƯỞNG BẢO HIỂM THẤT NGHIỆP

3.1. Định hướng hoàn thiện các quy định của pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

Thứ nhất, việc hoàn thiện các quy định của pháp luật giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp đảm bảo tính thống nhất và đồng bộ trong hệ thống pháp luật

Thứ hai, hoàn thiện pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp trên cơ sở đảm bảo nguyên tắc công khai, minh bạch các quy định về điều kiện, trình tự thủ tục của hoạt động giải quyết việc làm

Thứ ba, hoàn thiện pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp phải đặt trong cải cách nền hành chính nhà nước

3.2. Giải pháp hoàn thiện pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

Thứ nhất, cần sửa đổi quy định về mức trợ cấp hàng tháng cho người đóng bảo hiểm thất nghiệp

Thứ hai, cần sửa đổi quy định về quản lý lao động trong Bộ luật lao động.

Thứ ba, cần quy định rõ chính sách tín dụng ưu đãi tạo việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

Thứ tư, cần bổ sung quy định khuyến khích doanh nghiệp tham gia đào tạo và tuyển dụng người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

3.3. Giải pháp nâng cao hiệu quả thi hành pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp tại tỉnh Quảng Bình trong thời gian tới

3.3.1. Giải pháp chung

- Phát triển nông, lâm, ngư nghiệp
- Phát triển sản xuất công nghiệp và tiểu thủ công nghiệp

- Đẩy mạnh phát triển ngành thương mại, dịch vụ

3.3.2. Giải pháp tại tỉnh Quảng Bình

3.3.2.1. Đẩy mạnh giới thiệu việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

3.3.2.2. Đẩy mạnh công tác đào tạo nghề cho người lao động hưởng bảo hiểm thất nghiệp, gắn đào tạo nghề với sử dụng lao động

Trước hết, về công tác tư vấn học nghề cho người lao động hưởng bảo hiểm thất nghiệp.

Thứ hai, đa dạng hóa các hình thức đào tạo nghề đáp ứng nhu cầu học nghề mọi lúc, mọi nơi trong mọi điều kiện

Thứ ba, xây dựng chương trình nội dung đào tạo và hình thức đào tạo phù hợp.

Thứ tư, chính quyền các cấp cần phải làm tốt công tác tuyên truyền và giáo dục để nhân dân địa phương nói chung và lao động hưởng bảo hiểm thất nghiệp nói riêng nhận thức đúng về vai trò của đào tạo nghề đối với tạo việc làm, thay đổi quan niệm cũ là phải vào các trường cao đẳng, đại học mới có việc làm có thu nhập đáp ứng yêu cầu của xã hội.

Thứ năm, đầu tư xây dựng và chuẩn hóa đội ngũ cán bộ giảng dạy tại các cơ sở dạy nghề

Thứ sáu, tăng cường mối liên hệ chặt chẽ giữa cơ sở dạy nghề và Trung tâm dịch vụ việc làm trực tiếp tư vấn học nghề cho người lao động, doanh nghiệp.

Thứ bảy, cần tăng mức kinh phí hỗ trợ và điều kiện học nghề đối với người lao động hưởng bảo hiểm thất nghiệp

3.3.2.3. Đẩy mạnh công tác xuất khẩu lao động đối với người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

3.3.2.4. Hoàn thiện hệ thống tín dụng hỗ trợ vay vốn cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

3.3.2.5. Thay đổi nhận thức về vấn đề hưởng bảo hiểm thất nghiệp với vấn đề việc làm, học nghề cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp

Tiểu kết Chương 3

Việc hoàn thiện pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp là vấn đề cần thiết. Trước hết, việc hoàn thiện này phải khắc phục được những nhược điểm còn đang tồn tại trong hệ thống pháp luật lao động, việc làm và bảo đảm phù hợp với các nguyên tắc điều chỉnh pháp luật về người hưởng bảo hiểm thất nghiệp đồng thời bảo đảm phù hợp với điều kiện kinh tế, xã hội ở Việt Nam. Ngoài ra, việc hoàn thiện pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp còn phải bảo đảm phù hợp với điều kiện hội nhập quốc tế.

KẾT LUẬN

Việc làm và giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp là một trong những nhiệm vụ quan trọng của toàn Đảng và toàn dân, của các cấp các ngành. Trong những năm qua Đảng, Nhà nước ta đã có nhiều biện pháp để tạo việc làm cho lao động xã hội nói chung, cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp nói riêng thông qua các chương trình, dự án phát triển kinh tế - xã hội và các chương trình, dự án giải quyết việc làm. Nhờ đó hàng năm chúng ta đã tạo việc làm được hàng triệu lao động, cơ cấu lao động đã từng bước chuyển dịch theo hướng tích cực, tỷ lệ sử dụng thời gian lao động tăng dần. Tuy nhiên, do nhiều yếu tố chủ quan cũng như khách quan nên thực hiện pháp luật về việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp thời gian qua còn có nhiều tồn tại, khuyết điểm.

Quảng Bình là tỉnh có nền kinh tế phần nhiều dựa vào nông nghiệp, xuất phát điểm của nền kinh tế thấp, tài nguyên có hạn, các điều kiện để phát triển kinh tế còn hạn chế. Vì vậy, việc giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp gặp rất nhiều khó khăn. Để góp phần giải quyết tốt vấn đề giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp tác giả đã phối hợp nghiên cứu vấn đề giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp trên địa bàn tỉnh Quảng Bình. Trên cơ sở đánh giá thực trạng, tác giả đã đề xuất một số giải pháp nhằm hoàn thiện các quy định pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp và giải pháp nâng cao hiệu quả thi hành pháp luật về giải quyết việc làm cho người hưởng bảo hiểm thất nghiệp tại tỉnh Quảng Bình trong thời gian tới

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ngô Quỳnh An (2012), “Tăng cường khả năng tự tạo việc làm cho thành niên Việt Nam”, Luận án Tiến sĩ Kinh tế, Trường Đại học Kinh tế quốc dân, Hà Nội.
2. Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, Bộ Tài chính (2007), Thông tư liên tịch số 16/2007/TTLT-BLĐTBXH-BTC ngày 04/9/2007 quy định cụ thể về tiền môi giới và tiền dịch vụ trong hoạt động đưa lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng, Hà Nội.
3. Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, Viện Lao động - Thương binh và Xã hội (2019), Lao động việc làm trong thời kỳ hội nhập, Nxb Lao động Xã hội, Hà Nội.
4. Chính phủ (2005), Nghị định số 19/2005/NĐ-CP ngày 28/2/2005 về điều kiện, thủ tục thành lập và hoạt động của tổ chức giới thiệu việc làm quy định trung tâm giới thiệu việc làm, Hà Nội.
5. Chính phủ (2013), Nghị định số 95/2013/NĐ-CP ngày 22/08/2013 quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực lao động, bảo hiểm xã hội, đưa người lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng, Hà Nội.
6. Chính phủ (2015), Nghị định số 61/2015/NĐ-CP ngày 09/7/2015 quy định về chính sách hỗ trợ việc làm và Quỹ quốc gia giải quyết việc làm, Hà Nội.
7. Cục Thống kê tỉnh Quảng Bình (2021, 2022), Niên giám thống kê tỉnh Quảng Bình năm 2020, 2021 Nxb Thống kê, Hà Nội.
8. Đảng bộ tỉnh Quảng Bình (2015), Văn kiện Đại hội Đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XVI, Nhiệm kỳ 2015-2020, Quảng Bình.
9. Đảng bộ tỉnh Quảng Bình (2020), Văn kiện Đại hội Đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XVII, Nhiệm kỳ 2020-2025, Quảng Bình.
10. Đảng Cộng sản Việt Nam (2001), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX của Đảng, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
11. Đảng Cộng sản Việt Nam (2006), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X của Đảng, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.

12. Đảng Cộng sản Việt Nam (2016), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội
13. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội
14. Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Viện Nhà nước và Pháp luật (2004), Tài liệu học tập và nghiên cứu môn học lý luận chung về nhà nước và pháp luật, Tập 2, Nxb Lý luận chính trị, Hà Nội.
15. Lâm Thị Thu Huyền (2011), Những vấn đề pháp lý cơ bản về việc làm và giải quyết việc làm trong bối cảnh suy thoái kinh tế ở Việt Nam hiện nay, Luận văn thạc sĩ Luật học, Trường Đại học Luật Hà Nội.
16. Lại Thị Thúy Liên (2017), Giải quyết việc làm cho người lao động sau khi nhà nước thu hồi đất tại Nghệ An, Luận văn thạc sĩ Luật học, Trường Đại học Luật, Đại học Huế.
17. Trần Thị Tuyết Nhung (2016), Quyền có việc làm của người lao động theo pháp luật lao động Việt Nam, Luận án Tiến sĩ luật học, Học viện Khoa học xã hội.
18. Hoàng Phê (2018), Từ điển tiếng Việt, NXB Hồng Đức, Hà Nội.
19. Đinh Thị Nga Phương (2011), Pháp luật lao động về việc làm và giải quyết việc làm ở Việt Nam trong thời kỳ hội nhập, Luận văn thạc sĩ Luật học, Trường Đại học Luật Hà Nội.
20. Quốc hội (1994), Bộ luật Lao động năm 1994, Hà Nội.
21. Quốc hội (2012), Bộ Luật lao động năm 2012, Hà Nội.
22. Quốc hội (2013), Hiến pháp nước Cộng hòa Xã hội chủ nghĩa Việt Nam năm 2013, Hà Nội.
23. Quốc hội (2013), Luật Việc làm 2013, Hà Nội.
24. Quốc hội (2013), Luật Công đoàn năm 2013, Hà Nội.
25. Quốc hội (2014), Luật Giáo dục nghề nghiệp số: 74/2014/QH13 ngày 27 tháng 11 năm 2014, Hà Nội.
26. Quốc hội (2014), Luật Bảo hiểm xã hội, Hà Nội.
27. Quốc hội (2015), Bộ luật Dân sự, Hà Nội.
28. Quốc hội (2015), Luật Văn bản quy phạm pháp luật, Hà Nội.

29. Quốc hội (2020), Luật Doanh nghiệp, Hà Nội.

30. Quốc hội (2020), Luật người lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng, Hà Nội.

31. Sở Lao động - Thương binh và Xã hội tỉnh Quảng Bình (2021), Báo cáo về giải quyết việc làm tỉnh Quảng Bình các năm từ 2018 đến 2021.

32. Lê Thị Hoài Thu (2013), Pháp luật về quan hệ lao động Việt Nam - Thực trạng và phương pháp hoàn thiện, Luận văn thạc sĩ Luật học, Trường Đại học Quốc gia Hà Nội.

33. Lê Thị Hoài Thu (2018), “Cho thuê lại lao động và những yêu cầu đặt ra đối với việc điều chỉnh pháp luật lao động Việt Nam”, Tạp chí Khoa học Đại học Quốc gia Hà Nội, số 28.

34. Thủ tướng Chính phủ (2009), Quyết định số 71/2009/QĐ-TTg ngày 29/4/2009 về việc phê duyệt “Đề án hỗ trợ các huyện nghèo đẩy mạnh xuất khẩu lao động góp phần giảm nghèo bền vững giai đoạn 2009 - 2020”, Hà Nội.

35. Thủ tướng Chính phủ (2009), Quyết định số 1956/QĐ-TTg ngày 27/11/2009 về việc phê duyệt Đề án “Đào tạo nghề cho lao động nông thôn đến năm 2020”.

36. Thủ tướng Chính phủ (2014), Quyết định 77/2015/QĐ-TTg ngày 24/12/2014 đã được nâng lên và đối tượng hỗ trợ cũng được mở rộng nhưng số lượng người lao động có nhu cầu học, Hà Nội.

37. Thủ tướng Chính phủ (2015), Quyết định số 46/2015/QĐ-TTg ngày 26 tháng 9 năm 2015 chính sách hỗ trợ đào tạo nghề trình độ sơ cấp, đào tạo dưới 3 tháng, Hà Nội.

38. Phùng Thị Hoài Thương (2015), Giải quyết việc làm theo pháp luật lao động Việt Nam và thực tiễn thực hiện tại thành phố Đà Nẵng, Luận văn Thạc sĩ Luật học, Trường Đại học Quốc gia Hà Nội.

39. Nguyễn Thị Thùy Trang (2018), Pháp luật về việc làm và giải quyết việc làm qua thực tiễn Quảng Trị, Luận văn Thạc sĩ luật học, Trường Đại học Luật Huế.

40. Trường Đại học Luật Hà Nội (2002), Giáo trình Lý luận Nhà nước và pháp luật, Nxb Công an nhân dân, Hà Nội

41. Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Bình (2016), Quy hoạch phát triển nhân lực tỉnh Quảng Bình thời kỳ 2015-2020, Quảng Bình.

42. Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Bình (2020), Báo cáo tổng kết chương trình phát triển nguồn nhân lực tỉnh Quảng Bình giai đoạn 2015-2020, Quảng Bình.

43. Ủy ban nhân dân (2018), Đề án dạy nghề cho lao động nông thôn theo Quyết định số 1956/QĐ-CP ngày 27/11/2009 của Chính phủ về việc phê duyệt Đề án “Đào tạo nghề cho lao động nông thôn đến năm 2020”.

44. Ủy ban nhân dân (2011), Quyết định số 195/QĐ-UBND ngày 26/11/2011 về việc ban hành Đề án “Đào tạo nghề cho lao động nông thôn tỉnh Quảng Bình đến năm 2020”, Hà Nội.

45. Lê Văn Vân (2018), Vai trò của bảo hiểm thất nghiệp đối với đời sống công nhân tại các Khu công nghiệp tỉnh Bình Dương giai đoạn 2009 - 2016, Luận văn thạc sĩ xã hội học, Học viện Khoa học xã hội.